

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Naziv predmeta: NJEMAČKA KNJIŽEVNOST REALIZMA I NATURALIZMA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
V	Dodiplomski studij Obavezni	2	2	5	04K03-303

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

-

Cilj predmeta

Cilj kolegija je promatrati njemačke književne tekstove nastale od sloma revolucije 1848/49. do smjene stoljeća, a koji su pisani u duhu poetike realizma i naturalizma, u dijahronijskom razvitku i dinamičnom odnosu prema istodobnim tekstovima nekknjiževnog diskursa kao i prema političkoj i socijalnoj stvarnosti. Književnost njemačkog realizma i naturalizma stavlja se i u kontekst utjecaja i dodira s drugim nacionalnim književnostima.

Kompetencije (Ishodi učenja)

Nakon uspješno završenog pohađanja predmeta i položenog ispita student bi trebao steći sljedeća:

- a) znanja (minimum: primjena znanja u rješavanju zadataka)
  - definirati i opisati stilistička obilježja njemačkog realizma i naturalizma u historijskom i političkom kontekstu
  - nabrojati istaknute predstavnike njemačkog realizma i naturalizma kao i njihova djela
- b) vještine (minimum: sporo ali precizno izvođenje operacije)
  - u lirskim, proznim i dramskim tekstovima prepoznati stilistička obilježja realizma i naturalizma
  - umjeti stilistički analizirati i interpretirati lirska, prozna i dramska djela u historijskom kontekstu, usmeno i pismeno (referati, seminarke radovi)
- c) kompetencije i afektivne stavove (minimum: usvajanje vrijednosti)
  - steći sposobnost stvaranja poveznica između njemačke i bosanske književnosti realizma i naturalizma, sposobnost usporedbe i sinteze
  - steći afektivno pozitivan odnos prema etičkim i estetskim vrijednostima sadržanima u književnim djelima realizma i naturalizma.

Program predmeta:

SEDMICA	TEMA
1. sedmica	Historisch-politische Grundlagen des deutschen Realismus, Allgemeiner geistiger Hintergrund des deutschen Realismus Arthur Schopenhauer, Friedrich Nietzsche
2. sedmica	Wirtschaft, Sozialgefüge und Literaturbetrieb, Außerdeutsche Einflüsse (Balzac, Flaubert, Zola; Dickens; Turgenew, Dostojewski, Tolstoi; Ibsen)
3. sedmica	Realismus als stiltypologischer Begriff, Programmatischer Realismus
4. sedmica	Realismus als Epoche deutscher Literatur (poetisch, psychologisch, bürgerlich), Wesenszüge, Theorie, Poetik, Hauptgattungen des Realismus. Theodor Storm, Wilhelm Busch, Gustav Freytag, Marie von Ebner-Eschenbach, Friedrich Hebbel, Conrad Ferdinand Meyer, Wilhelm Raabe, Gottfried Keller, Theodor Fontane.
5. sedmica	Sozialgeschichtlicher Abriss der Epoche (Modernisierung, Industrialisierung, soziale Schichtung, Staat und Politik, Bildungselite)
6. sedmica	Theorien und Ideologien im Kontext des dt. Naturalismus (Generationswende, Nietzsche, Philosophie der Macht, Rassenlehre, Deutsche Soziologie, Vitalismus, Neukantismus, Angriff auf naturwissenschaftliche Weltanschauung, Marxismus, Jugendbewegung,

	Frauenbewegung, Psychoanalyse, Irrationalismus, Allsexualität, Emanzipation, Vererbungs- und Degenerationslehre, Großstadt und Technik, Eisenbahn, Moloch Technik). Heimatkunstbewegung, Neuromantik und Neuklassik.
7. sedmica	Trival- und Unterhaltungsromane. Sozialdemokratische Literatur.
8. sedmica	Sozialdemokratische Literatur.
9. sedmica	Institutionen des literarischen Lebens im deutschen Naturalismus (Zentren, Gruppen, Vereine, Zeitschriften, Verlage, Markt, Preise, Zensur, Strafverfolgung).
10. sedmica	Naturalistische Prosa.
11. sedmica	Naturalistische Lyrik.
12. sedmica	Naturalistisches Drama.
13. sedmica	Naturalismus-Begriff – stiltypologisch und literaturgeschichtlich.
14. sedmica	Ludwig Anzengruber, Hermann Sudermann, Arno Holz, Johannes Schlaf, Helene Böhlau, Gabriele Reuter, Gerhart Hauptmann.
15. sedmica	Završna evaluacija kolegija

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi.

1. eks katedra 70 %
2. prezentacije 30 %

Vježbe su auditorne. Cilj vježbi je da se studenti osposobe za kritičko gledanje i razumijevanje pitanja i problema tretiranih u toku predavanja, a vezanih za ovo predmetno područje.

Provjera znanja:

Pri utvrđivanju konačne ocjene u obzir se uzima sljedeće: aktivno sudjelovanje u nastavi (sistemski praćenje literature, vlastiti doprinos raspravi, izvršavanje postavljenih zadataka) i završni ispit. Angažiranost i zainteresiranost studenata za rad u procesu nastave se evidentira i boduje približavajući se obilježjima ECTS sistema.

Kriteriji za konačno ocjenjivanje uspjeha studenta na predmetu su usklađeni sa Statutom Univerziteta u Zenici i navedeni su u tablici ispod:

Ocjenjivanje		
Osvojen broj bodova	Ocjena	(ECTS ocjena)
54 i <	5	F
55-64	6	E
65-74	7	D
75-84	8	C
85-94	9	B
95-100	10	A

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Prezentacija i prisustvo	I parcijalni ispit	II parcijalni ispit	III parcijalni ispit	Seminarski rad	Završni ispit
45%	---	---	---	---	55%

Literatura

Obavezna	Sekulić-Škreb-Žmegač (1997): <i>Kleine Geschichte der deutschen Literatur</i> . Berlin: Cornelsen Verlag. Rinsum, Annemarie und Wolfgang van (1997): <i>Deutsche Literaturgeschichte. Bd. 7, Realismus und Naturalismus</i> . München: Dtv. Leiß, Ingo/ Hermann Stadler (1997): <i>Deutsche Literaturgeschichte, Bd. 8.: Wege in die Moderne 1890-1918</i> , München: Dtv
Dodatna	Hoefert, Sigfrid (1979): <i>Das Drama des Naturalismus</i> . Stuttgart: Reclam. Interpretationen. Dramen des Naturalismus. Stuttgart: Reclam 1988. Scheuer, H. (1974): <i>Naturalismus. Bürgerliche Dichtung Und Soziales Engagement</i> . W. Stuttgart: Kohlhammer. Sprengel, Peter (1998): <i>Geschichte der deutschsprachigen Literatur 1870-1900</i> . München: C.H. Beck Verlag.

Sprengel, P./ Streim, G. (1998): <i>Berliner und Wiener Moderne. Vermittlungen und Abgrenzungen in Literatur, Theater, Publizistik</i> . Wien: Böhlau.
--